

سنڌ ايڪٽ نمبر XVI مجريه 2015
SINDH ACT NO.XVI OF 2015

سنڌ معذور ماڻهن جي (ملازمت، بحالي ۽ پلائي) ايڪٽ، 2014
THE SINDH DIFFERENTLY ABLE PERSONS
(EMPOLYMENT, REBABILITATION AND
WELFARE) ACT, 2014
فهرست (CONTENTS)

تمهيد (Preamble)

دفعات (Sections)

1. مختصر عنوان، واڌ ۽ شروعات

Short title, extent and commencement

2. وصفون

Definitions

3. ڪائونسل جو قيام

Establishment of Council

4. ڪائونسل جا ڪم

Functions of the Council

5. ڪائونسل جون گڏجاڻيون

Meetings of the council

6. سيڪريٽري جون ذميداريون

Duties of Secretary

7. ڪميٽي جي مقرري

Appointment of Committee

8. استيبلشمينٽ معذور ماڻهن کي روزگار ڏيندي
Establishment to employ differently able persons
9. استيبلشمينٽ فنڊ کي ادائگي ڪندي
Establishment to pay the fund
10. معذور ماڻهن جي رجسٽريشن
Registration of differently able persons
11. تربيتي مرڪزن جو قيام
Establishment of Training Centers
12. استيبلشمينٽس معلومات فراهم ڪنديون
Establishments to furnish information
13. وڌيڪ ملازمت تي پابندي جو اختيار
Power to debar further employment
14. اپيل
Appeal
15. فنڊ
Fund
16. چوٽ ڏيڻ جو اختيار
Power to exempt
17. اختيارن جي منتقلي
Delegation of powers
18. ڏنڊ
Penalty
19. ڏوهن جو ازالو
Cognizance of offences
20. قاعدا جوڙڻ جو اختيار
Power to make rules

سنڌ ايڪٽ نمبر XVI مجريه 2015
SINDH ACT NO.XVI OF 2015

سنڌ معذور ماڻهن جي (ملازمت، بحالي ۽ پلائي)
ايڪٽ، 2014

THE SINDH DIFFERENTLY ABLE
PERSONS (EMPLOYMENT,
REHABILITATION AND WELFARE)
ACT, 2014

[18 مارچ 2015]

ايڪٽ جنهن ذريعي معذور ماڻهن جي روزگار بحالي ۽
پلائيءَ جو انتظام ڪيو ويندو.

تمهيد (Preamble) جيئن ته معذور ماڻهن جي روزگار بحالي ۽ پلائيءَ جو انتظام
ڪرڻ ۽ ان سان لاڳاپيل معاملن لاءِ قدم کڻڻ ضروري ٿي پيو
آهي؛

ان کي هن ريت عمل ۾ آندو ويندو:

مختصر عنوان، واڌ ۽
شروعات 1.(1) هن ايڪٽ کي سنڌ معذور ماڻهن جي (ملازمت، بحالي
۽ پلائي) ايڪٽ، 2014 سڏيو ويندو.

Short title, 2.(2) ان جي سڄي سنڌ تائين توسيع ڪئي ويندي.

extent and 3.(3) هي فوري طور لاڳو ٿيندو.

commencement

وصفون 2.(1) هن ايڪٽ ۾ جيستائين ڪجهه مضمون ۽ مفهوم جي
Definitions متضاد نه هجي، تيستائين:

(a) ”چيئرمين“ مطلب ڪائونسل جو چيئرمين؛

(b) “ڪمرشل اسٽيبلشمينٽ” ۽ “انڊسٽريل اسٽيبلشمينٽ” جي ساڳي معنيٰ آهي، جيئن انهن کي اولهه پاڪستان انڊسٽريل ۽ ڪمرشل ايمپلائمينٽ (اسٽينڊنگ آرڊرس) آرڊيننس، 1968 (1968 جو اولهه پاڪستان آرڊيننس VI) ۾ آهي؛

(c) “ڪائونسل” مطلب دفعو 3 تحت قائم ڪيل ڪائونسل؛

(d) “معذور ماڻهو” مطلب هڪ شخص جيڪو زخمي هئڻ، بيماري يا قدرتي نقص سبب يا انڌو ٻوڙو طبي يا ذهني معذوري سبب زندگي جي گذر سفر لاءِ ڪو منافعو ڏيندڙ پيشو يا نوڪري ۾ ڏکيائين کي منهن ڏيندو هجي؛

(e) “بيماري” جنهن ۾ شامل آهي طبي يا ذهني حالت جيڪا ڪنهن عضوي جي غير موزون واڌ تحت ٿي رهي هجي؛

(f) “ملازم” مطلب مستقل يا ڪل وقتي ملازم پوءِ اهو ڏهاڙي، هفتيوار يا ماهوار بنيادن تي ملازمت تي رکيل هجي، ۽ جنهن ۾ شامل آهي، تربيت حاصل ڪندڙ؛

(g) “اسٽيبلشمينٽ” مطلب هڪ سرڪاري اسٽيبلشمينٽ، ڪمرشل اسٽيبلشمينٽ يا انڊسٽريل اسٽيبلشمينٽ، جنهن ۾ پورهيتن جو هڪ انگ ملازمت تي رکيل هجي، جيڪو هڪ سال جي عرصي دوران هڪ سئو کان گهٽ نه هجي؛

(h) “فنڊ” مطلب دفعو 15 تحت قائم ڪيل فنڊ؛

(i) “حڪومت” مطلب سنڌ حڪومت؛

(j) “گورنمينٽ اسٽيبلشمينٽ” جنهن ۾ شامل آهي ڪا خودمختيار يا نيم خودمختيار باڊي، يونيورسٽي، ڪاليج، پروفیشنل اسڪول ۽ تنظيم جيڪا حڪومت طرفان سنڀالي يا هلائي وڃي؛

ڪائونسل جو قيام
Establishment
of Council

(k) “بيان ڪيل” مطلب هن ايڪٽ تحت جوڙيل قاعدن موجب بيان ڪيل؛

(l) “سيڪريٽري” مطلب ڪائونسل جو سيڪريٽري.

3. حڪومت سرڪاري گزيت ۾ نوٽيفڪيشن ذريعي ڪائونسل قائم ڪندي جنهن کي معذور ماڻهن لاءِ ڪائونسل سڏيو ويندو. جيڪا هيٺين ميمبرن تي مشتمل هوندي، يعني:

چيئرمين	(a) سيڪريٽري، سوشل وelfيئر ڊپارٽمينٽ
ميمبر	(b) سيڪريٽري، ليبر ڊپارٽمينٽ
ميمبر	(c) سيڪريٽري، اسپيشل ايجوڪيشن ڊپارٽمينٽ
ميمبر	(d) سيڪريٽري، ريهبيليتيشن ڊپارٽمينٽ
ميمبر	(e) پلاننگ اينڊ ڊولپمينٽ ڊپارٽمينٽ جو هڪ نمائندو، جيڪو ايڊيشنل سيڪريٽري جي عهدي کان گهٽ نه هجي
ميمبر	(f) هيلٿ ڊپارٽمينٽ جو هڪ نمائندو، جيڪو ايڊيشنل سيڪريٽري جي عهدي کان گهٽ نه هجي
ميمبر	(g) اوقاف، مذهبي معاملن، زڪوات ۽ عشر کاتي جو هڪ نمائندو، جيڪو ايڊيشنل سيڪريٽري جي عهدي کان گهٽ نه هجي
ميمبر	(h) وومين ڊولپمينٽ ڊپارٽمينٽ جو هڪ نمائندو، جيڪو ايڊيشنل سيڪريٽري جي عهدي کان گهٽ نه هجي
ميمبر	(i) مئنيجنگ ڊائريڪٽر سنڌ ٽيڪنيڪل ايجوڪيشن اينڊ ووڪيشنل ٽريننگ

	اٿارٽي (اسٽيوٽا)
ميمبر	(j) مٽنيڄنگ ڊائريڪٽر، سنڌ بيت المال
ميمبر	(k) چييمبر آف ڪامرس اينڊ انڊسٽري جو هڪ نمائندو
ميمبر	(l) رجسٽرڊ ٽريڊ يونينز جو هڪ نمائندو ليبر ڊپارٽمينٽ طرفان نامزد ڪيو ويندو
ميمبر	(m) معذور ماڻهن جي پلائيءَ ۾ مصروف ماڻهن منجهان حڪومت چار ماڻهن کي نامزد ڪندي
ميمبر / سيڪريٽري	(n) ڪائونسل جو سيڪريٽري
ميمبر	(o) صوبائي اسيمبلي جا ٻه ميمبر (هڪ عورت ميمبر ۽ هڪ مرد ميمبر) صوبائي اسيمبلي جي اسپيڪر طرفان نامزد ڪيا ويندا

ڪائونسل جا ڪم Functions of the Council

4. حڪومت طرفان ڏنل ڪن هدايتن موجب، ڪائونسل:
 - (a) معذور ماڻهن لاءِ روزگار بحالي ۽ پلائي لاءِ حڪومت طرفان جوڙيل پاليسي تي عمل ڪرڻ؛
 - (b) معذور ماڻهن لاءِ موزون پروجيڪٽس تي ڪم ڪرڻ؛
 - (c) ڪائونسل جي پراجيڪٽس تي عملدرآمد لاءِ ايمپلائمينٽ ايڪسچينج يا ٻي ڪنهن باڊي کي هدايتون جاري ڪرڻ؛
 - (d) معذورن ماڻهن جي فنڪشنل معذورين جي حد تائين اسٽاڪ رکڻ؛
 - (e) پنهنجي پاليسين تي عملدرآمد جو ڪاٿو لڳائڻ،

تشخيص ڪرڻ ۽ ڪوآرڊينيت ڪرڻ؛

(f) هن ايڪٽ جا مقصد حاصل ڪرڻ لاءِ سموري ذميواري
ڪڍڻ؛

(g) معذور ماڻهن جي سروي ڪرائڻ جيڪي بحالي جا
خواهشمند هجن؛

(h) معذور ماڻهن جو طبي معائنو ڪرائڻ ۽ علاج فراهم
ڪرڻ؛

(i) معذور ماڻهن کي تربيت فراهم ڪرڻ؛

(j) هن ايڪٽ جي گنجائشن جي تعميل جو اندازو لڳائڻ لاءِ
اسٽيبلشمينٽس کان معلومات جمع ڪرڻ؛

(k) هيٺين ڪمن جي سلسلي ۾ معذورن کي سهولت فراهم
ڪرڻ؛

(a) سرڪاري تعليمي ادارن ۾ داخلا ۾ مڪمل رعايت ۽
تيوشن ۾ پنجهتر سيڪڙو رعايت؛

(b) تعليم جي هر درجي تي تعليم لاءِ مخصوص سيتون رکڻ؛

(c) حڪومت ۽ مڪاني حڪومت جي انتظامي ضابطي هيٺ
اسپتال ۽ ڊسپينسريز ۾ هيلٿ انشورنس ۽ مفت علاج فراهم
ڪرڻ؛

(d) ماهوار بنيادن تي ضرورت مند معذور ماڻهن کي سوشل
سڪيورٽي گرانٽ ۽ انهن جي ٻارن جي شادي لاءِ گرانٽ،
جيئن بيان ڪيو ويو هجي؛

(e) ننڍو ڪاروبار شروع ڪرڻ لاءِ ضرورت مند معذور ماڻهن
کي بنا وياج قرض فراهم ڪرڻ، جيئن بيان ڪيو ويو هجي؛

(f) اکين کان معذور ٻوڙن ۽ طبي طور مشڪلاتن جو شڪار
ماڻهن کي ايڊاپٽو سوفٽ ويئر ۽ هارڊ ويئر جي مدد سان

	انفارميشن تيڪنالاجي جي ڄاڻ تائين پهچ ڏيڻ؛ (g) انڪريمينٽل هائوسنگ لاءِ حڪومت طرفان الات ڪيل زمينن تي پلاٽن جي قيمت ۾ رعايت؛ (l) هن ايڪٽ جا مقصد حاصل ڪرڻ لاءِ ٻيا گهربل ضروري اپاءَ وٺڻ.
ڪائونسل جون گڏجاڻيون Meetings of the council	5.(1) ڪائونسل جون گڏجاڻيون اهڙن وقتن تي ۽ اهڙن هنڌن تي ڪوٺايون وينديون جيئن چيئرمين هدايت ڪري ۽ چيئرمين طرفان صدارت ڪئي ويندي. (2) ڪائونسل جي گڏجاڻي اهڙي طريقيڪار تحت ڪوٺائي ويندي جيئن بيان ڪيو وڃي، ۽ جيستائين اهڙو طريقيڪار بيان ڪيو وڃي، اهڙي طريقي جيئن چيئرمين هدايت ڪري. (3) چيئرمين جا اختيار ۽ ڪم، ان جي غير موجودگي ۾، ڪائونسل جي اهڙي ميمبر طرفان استعمال ڪيا ويندا، جيڪو چيئرمين طرفان مقرر ڪيو ويو هجي. (4) ڪائونسل جي گڏجاڻي ڪوٺائڻ لاءِ ڪورم پنج ميمبرن تي مشتمل هوندو. (5) ڪائونسل جا سمورا حڪم ۽ فيصلو چيئرمين يا ان طرفان بااختيار ٻڌايل شخص جي صحيح سان تصديق ٿيل هوندا.
سيڪريٽري جون ذميداريون Duties of Secretary	6. سيڪريٽري اهڙا اختيار استعمال ڪندو ۽ اهڙا ڪم سرانجام ڏيندو جيڪي چيئرمين طرفان کيس سونپيا وڃن.
ڪميٽي جي مقرري Appointment of	7. ڪائونسل پنهنجي ميمبرن تي مشتمل اهڙيون ڪميٽيون مقرر ڪري سگهي ٿي، جيڪي اها مناسب سمجهي ۽ انهن

Committee	ڪي ڪو معاملو غور ڪرڻ ۽ رپورٽ ڏيڻ لاءِ اماڻي سگهي ٿي. بشرطيڪ ڪائونسل جيڪڏهن اها ضروري سمجهي، ڪميٽي ۾ ڪو ماڻهو شامل ڪري سگهي ٿي.
استيبلشمينٽ معذور ماڻهن کي روزگار ڏيندي	8.1) استيبلشمينٽ طرفان رکيل سمورن ماڻهن منجهان گهٽ ۾ گهٽ ٻه سيڪڙو معذور هئڻ گهرجن، جن جا نالا ايمپلائمينٽ ايڪچينج يا علائقي جي ڊسٽرڪٽ آفيسر سوشل ويلفيئر سان رجسٽرڊ هجن، جنهن ۾ اهڙي استيبلشمينٽ واقع آهي ۽ جن جا نالا رجسٽر ۾ دفعو 10 تحت رکيا ويندا، جنهن موجب توثيق ڪئي ويندي ته اهي ڪم لاءِ موزون آهن.
Establishment to employ differently able persons	(2) ڪنهن مقصد لاءِ ذيلي دفعو (1) تحت ملازمت تي رکيل معذور ماڻهن کي اهڙا شرط ۽ ضابطا ڏنا ويندا جيڪي ساڳين عهدن تي ملازمت تي استيبلشمينٽ طرفان رکيل ٻين ماڻهن کي ڏنا ويندا هجن.
	(3) استيبلشمينٽ ۾ معذور ماڻهن جي عهدن جو سيڪڙو ڳڻڻ لاءِ 0.5 ۽ مٿي جي نسبت سڄو عدد ڳڻي ويندي.
استيبلشمينٽ فنڊ کي ادائگي ڪندي	9. استيبلشمينٽ جيڪا دفعو 8 تحت گهربل معذور ماڻهو ملازمت تي نه رکي، اها فنڊ ۾ رقم هر مهيني رڪندي جيڪا معذور ماڻهو ملازمت تي رکيل هئڻ جي صورت ۾ پگهار يا ڏهاڙي جي مدد ۾ ڏني وڃي ها.
Establishment to pay the fund	10.1) ڪوبه معذور شخص جيڪو ملازمت يا ٻي صورت ۾ بحاليءَ جو خواهشمند هجي، سندس نالو ايمپلائمنٽ ايڪسچينج يا ڊسٽرڪٽ آفيسر سوشل ويلفيئر طرفان بڻايل رجسٽر ۾ رجسٽرڊ هجڻ گهرجي، اهڙي طريقي ۽ اهڙيءَ ريت جيئن حڪومت طرفان بيان ڪيو ويو هجي ۽
معذور ماڻهن جي رجسٽريشن	
Registration of differently able persons	

ايمپلائمينٽ ايڪسچينج يا ڊسٽرڪٽ آفيسر سوشل ويلفيئر اهڙيءَ ريت رجسٽر ڪيل سمورا نالا ڪائونسل کي اماڻيندو.

(2) ڪائونسل، جيڪڏهن ضروري سمجهي ذيلي دفعه (1) تحت رجسٽر ڪيل هر معذور ماڻهو کي ان جي حقيقي معذوريءَ جو قسم ڄاڻڻ لاءِ ۽ ان جي ڪم ڪرڻ جي صلاحيت ۽ طريقو ڄاڻڻ لاءِ، جنهن لاءِ اهو موزون آهي، ان سلسلي ۾ سندس طرفان بااختيار بڻايل ميڊيڪل آفيسر يا بورڊ حوالي ڪري جيڪو گهٽ ۾ گهٽ هڪ ميڊيڪل آفيسر تي مشتمل هجي، يا جيئن معاملو هجي، بورڊ جي حوالي ڪري سگهي ٿي ته اهو ان جي رپورٽ ڪائونسل کي ڏئي، اهڙي طريقي جيئن حڪومت طرفان بيان ڪيو ويو هجي.

(3) جيڪڏهن معذور ماڻهو ڪائونسل طرفان ڪم ڪرڻ لاءِ موزون ڄاڻايل وڃن، اها ايمپلائمينٽ ايڪسچينج ۽ ڊسٽرڪٽ آفيسر سوشل ويلفيئر کي اطلاع ڪندي، اهو ڄاڻائيندي ته ڪم جي نوعيت جنهن لاءِ ان کي تربيت ڏني سگهجي، ۽ انڊورسمينٽ جيڪا ان سلسلي ۾ سندس نالي تي رجسٽر ۾ ڪئي ويندي.

(4) جيڪڏهن معذور ماڻهو ڪائونسل طرفان ڪم ڪرڻ لاءِ موزون نه سمجهيا وڃن، ڪائونسل ايمپلائمينٽ ايڪسچينج يا ڊسٽرڪٽ آفيسر سوشل ويلفيئر کي ان سلسلي ۾ آگاهه ڪندي ته رجسٽر تي سندس نالي تي انڊورسمينٽ ڪري سگهجي ۽ ڪائونسل سندس بحاليءَ لاءِ اهڙا اپاءَ وٺندي جيئن اها مناسب سمجهي.

	(5) جيڪڏهن ڪو شخص ڪائونسل طرفان معذور نه ڄاڻايو وڃي، ان جو نالو رجسٽر مان ڪڍيو ويندو.
تربيتي مرڪزن جو قيام	11. ڪائونسل معذور ماڻهن لاءِ اهڙن واپارن ۽ ووڪيشنز ۾ تربيت جو انتظام ڪندي، جيئن اها موزون سمجهي ۽ اهڙن واپارن ۽ ووڪيشنز ۾ تربيتي مرڪز قائم ڪندي، اهڙي طريقي جيئن حڪومت طرفان طئي ڪيو ويو هجي.
Establishment of Training Centers	
اسٽيبلشمينٽس	12. هر اسٽيبلشمينٽ اهڙي ماڻهوءَ يا اختياردار کي هن ايڪٽ جي گنجائشن تي عملدرآمد لاءِ اهڙي گهربل معلومات اهڙي طريقي ۽ اهڙيءَ ريت فراهم ڪندي جيئن ڪائونسل سرڪاري گزيت ۾ نوٽيفڪيشن ذريعي ڄاڻائي.
معلومات فراهم ڪنديون	
Establishments to furnish information	
وڌيڪ ملازمت تي پابندي جو اختيار	13. (1) ڪائونسل وڌيڪ ملازمت يا تربيت کان اهڙي عرصي لاءِ پابندي وجهي سگهي ٿي، جيئن ان طرفان بيان ڪيو وڃي، ڪنهن معذور شخص تي جيڪو بنا ڪارگر سبب جي قبول ڪرڻ کان انڪار ڪري يا پنهنجي ملازمت يا تربيت تي هن ايڪٽ تحت پابندي وجهرائي يا ٻي صورت ۾ اهڙو ڪو قدم کڻي جيڪو واپار يا شعبي جي مفادن جي خلاف هجي، جنهن ۾ اهو ملازمت ڪري رهيو هجي يا تربيت هلندڙ هجي.
Power to debar further employment	(2) ڪنهن به معذور ماڻهوءَ تي ذيلي دفعو (1) تحت پابندي نه مڙهي ويندي، جيستائين ان کي هڪ دفعو ٻڌڻ جو موقعو فراهم نه ڪيو وڃي.
اپيل	14. (1) ڪو به شخص جيڪو دفعو 13 تحت ڪيل حڪم کان متاثر هجي اهڙي حڪم جي تاريخ کان ٽيهن ڏينهن اندر
Appeal	

ڪائونسل کي اپيل ڪري سگهي ٿو.

(2) ڪائونسل ڪيس جو رڪارڊ طلب ڪري سگهي ٿي ۽ ٽرين کي ٻڌڻ جو موقعو ڏيڻ بعد يا اهڙي وڌيڪ جاچ ڪرڻ بعد، جيئن اها مناسب سمجهي، اهڙو حڪم جاري ڪري سگهي ٿي، جيئن اها مناسب سمجهي.

فنب
Fund 15.(1) حڪومت طرفان هڪ فنب قائم ڪيو ويندو جنهن کي معذور ماڻهن جي بحاليءَ جو فنب سڏيو ويندو جيڪو مشتمل هوندو:

(9) دفعو 9 تحت اسٽيبلشمينٽ طرفان ادا ڪيل سموريون رقمون:

(b) وفاقي حڪومت، صوبائي حڪومت يا مڪاني ادارن طرفان ڪيل سموريون گرانٽس؛ ۽

(c) چندا، جيڪڏهن ڪي نجي فردن طرفان ڏنا وڃن.

(2) فنب جو انتظام ڪائونسل طرفان ڪيو ويندو، جهڙيءَ ريت اها ضروري سمجهي.

(3) فنب استعمال ڪيو ويندو:

(a) معذور ماڻهن لاءِ تربيتي مرڪزن جي قيام لاءِ؛

(b) معذور ماڻهن جي مالي مدد لاءِ جيڪي ڪا ملازمت ڪرڻ لائق نه آهن؛

(c) تربيت يا تعليم حاصل ڪندڙ معذور ماڻهن ۾ وظيفن ۽ اسڪالرشپ جي ورهاست لاءِ؛

(d) معذور ماڻهن جي پلائي لاءِ؛ ۽

(e) معذور ماڻهن کي هٿرادو عضوا، سرجيڪل ٿيراپي ۽ طبي علاج فراهم ڪرڻ لاءِ.

16. حڪومت سرڪاري گزيت ۾ نوٽيفڪيشن ذريعي چوٽ ڏيڻ جو اختيار

Power to exempt	ڪنهن اسٽيبلشمينٽ يا اسٽيبلشمينٽس جي درجي کي هن ايڪٽ جي گنجائشن تحت سمورن آپريشنز يا ڪنهن هڪ کان چوٽ ڏئي سگهي ٿي.
اختيارن جي منتقلي Delegation of powers	17. ڪائونسل هن ايڪٽ تحت پنهنجا سمورا يا ڪو هڪ اختيار پنهنجي ڪنهن ميمبر کي ڏئي سگهي ٿي، اهڙن شرطن تحت جيئن اها طئي ڪري.
ڏنڊ Penalty	18. ڪا اسٽيبلشمينٽ جيڪا دفع 9 تحت گهربل ڪا رقم فنڊ ۾ ادا ڪرڻ ۾ ناڪام ٿئي ٿي اها ڏنڊ جي لائق هوندي جيڪو هڪ سئو هزار رپين تائين وڌي سگهي ٿو ۽ ڏنڊ نه ڀرڻ جي صورت ۾ اضافي ڏنڊ جيڪو ادائگي نه ڪرڻ دوران هر ڏينهن پنج هزار رپين تائين وڌي سگهي ٿو.
ڏوهن جو ازالو Cognizance of offences	19. (1) مارجسٽريٽ آف فرسٽ ڪلاس کان گهٽ ڪا عدالت کي هن ايڪٽ تحت سزا لائق ڏوهه تي ٻڌڻي نه ڪري سگهندي. (2) مارجسٽريٽ آف فرسٽ ڪلاس هن ايڪٽ تحت سزا لائق ڏوهه جو ازالو ڪندو. معذور ماڻهو طرفان پاڻ لکت ۾ درخواست ڪرڻ تي، يا ڪائونسل جي اٿارٽي هيٺ.
قاعدا جوڙڻ جو اختيار Power to make rules	20. حڪومت سرڪاري گزيت ۾ نوٽيفڪيشن ذريعي هن ايڪٽ جا مقصد حاصل ڪرڻ لاءِ قاعدا جوڙي سگهي ٿي. نوٽ: ايڪٽ جو مذڪوره ترجمو عام ماڻهن جي واقفيت لاءِ آهي جيڪو ڪورٽ ۾ استعمال نٿو ڪري سگهجي.